vajrasUchika (with trans)

——⊸∞∞ વજસૂચિકા ઉપનિષત્

Document Information

Text title : vajrasUchikA upaniShat

File name : vajrasUchikopan.itx

Category : upanishhat

Location : doc_upanishhat

Transliterated by : H. P. Raghunandan hpraghu at genius.tisl.soft.net

Proofread by : H. P. Raghunandan hpraghu at genius.tisl.soft.net

Latest update: November 1, 2010

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 1, 2025

sanskritdocuments.org

vajrasUchika (with trans)

વજસૂચિકા ઉપનિષત્

∥ શ્રી ગુરુભ્યો નમઃ હિરઃ ૐ Ⅱ

યફ્જ્ઞાનાદ્યાન્તિ મુનયો બ્રાહ્મણ્યં પરમાદ્ભુતમ્ l તત્રૈપદબ્રહમતત્ત્વમહમસ્મીતિ ચિંતયે ॥

ૐ આપ્યાયન્ત્વિત શાન્તિઃ II

ચિત્સદાનન્દરૂપાય સર્વધીવૃત્તિસાક્ષિણે I નમો વેદાન્તવેદ્યાય બ્રહ્મણેડનન્તરૂપિણે II

ૐ વજસૂચીં પ્રવક્ષ્યામિ શાસ્ત્રમજ્ઞાનભેદનમ્ । દૂષણં જ્ઞાનહીનાનાં ભૂષણં જ્ઞાનચક્ષુષામ્ ॥ ૧॥

બ્રાહ્મક્ષત્રિયવૈષ્યશૂદ્ધા ઇતિ ચત્વારો વર્ણાસ્તેષાં વર્ણાનાં બ્રાહ્મણ એવ પ્રધાન ઇતિ વેદવચનાનુરૂપં સ્મૃતિભિરપ્યુક્તમ્ । તત્ર ચોદ્યમસ્તિ કો વા બ્રાહ્મણો નામ કિં જીવઃ કિં દેહઃ કિં જાતિઃ કિં જ્ઞાનં કિં કર્મ કિં ધાર્મિક ઇતિ ॥

તત્ર પ્રથમો જીવો બ્રાહ્મણ ઇતિ ચેત્ તન્ન I અતીતાનાગતાનેકદેહાનાં જીવસ્થૈકરૂપત્વાત્ એકસ્થાપિ કર્મવશાદનેકદેહસંભવાત્ સર્વશરીરાણાં જીવસ્થૈકરૂપત્વાચ્ચ I તસ્માત્ ન જીવો બ્રાહ્મણ ઇતિ II

તહિં દેહો બ્રાહ્મણ ઇતિ ચેત્ તન્ન I આચાણડાલાદિપર્યન્તાનાં મનુષ્યાણાં પગ્ચભૌતિકત્વેન દેહસ્યૈકરૂપત્વાત્ જરામરણધર્માધર્માદિસામ્યદર્શનત્ બ્રાહ્મણઃ શ્વેતવર્ણઃ ક્ષત્રિયો રક્તવર્ણો વૈશ્યઃ પીતવર્ણઃ શૂદ્રઃ કૃષ્ણવર્ણઃ ઇતિ નિયમાભાવાત્ I પિત્રાદિશરીરદહને પુત્રાદીનાં બ્રહ્મહત્યાદિદોષસંભવાચ્ય I તસ્માત્ ન દેહો બ્રાહ્મણ ઇતિ II

તર્હિ જાતિ બ્રાહ્મણ ઇતિ ચેત્ તન્ન । તત્ર જાત્યન્તરજન્તુષ્યનેકજાતિસંભવાત્ મહર્ષયો બહવઃ સન્તિ । ઋષ્યશૃડ્ગો મૃગ્યાઃ, કૌશિકઃ કુશાત્, જામ્બૂકો જામ્બૂકાત્, વાલ્મીકો વાલ્મીકાત્, વ્યાસઃ કૈવર્તકન્યકાયામ્, શશપૃષ્ઠાત્ ગૌતમઃ, વસિષ્ઠ ઉર્વશ્યામ્, અગસ્ત્યઃ કલશે જાત ઇતિ શૃતત્વાત્ ા એતેષાં જાત્યા વિનાપ્યગ્રે જ્ઞાનપ્રતિપાદિતા ઋષયો બહવઃ સન્તિ । તસ્માત્ ન જાતિ બ્રાહ્મણ ઇતિ ॥

તર્હિ જ્ઞાનં બ્રાહ્મણ ઇતિ ચેત્ તન્ન I ક્ષત્રિયાદયોડપિ પરમાર્થદર્શિનોડભિજ્ઞા બહવઃ સન્તિ I તસ્માત ન જ્ઞાનં બ્રાહ્મણ ઇતિ II

તર્હિ કર્મ બ્રાહ્મણ ઇતિ ચેત્ તન્ન I સર્વેષાં પ્રાણિનાં પ્રારબ્ધસગ્ચિતાગામિકર્મસાધર્મ્યદર્શનાત્કર્માભિપ્રેરિતાઃ સન્તો જનાઃ ક્રિયાઃ કુર્વન્તીતિ I તસ્માત્ ન કર્મ બ્રાહ્મણ ઇતિ II

તર્હિ ધાર્મિકો બ્રાહ્મણ ઇતિ ચેત્ તન્ન ! ક્ષત્રિયાદયો હિરણ્યદાતારો બહવઃ સન્તિ ! તસ્માત્ ન ધાર્મિકો બ્રાહ્મણ ઇતિ !!

તર્હિ કો વા બ્રહ્મણો નામ l યઃ કશ્ચિદાત્માનમદ્વિતીયં જાતિગુણક્રિયાહીનં ષડૂર્મિષડ્ભાવેત્યાદિસર્વદોષરહિતં સત્યજ્ઞાનાનન્દાનન્તસ્વરૂપં સ્વયં નિર્વિકલ્પમશેષકલ્પાધારમશેષભૂતાન્તર્યામિત્વેન વર્તમાનમન્તર્યહિશ્ચાકાશવદનુસ્યૂતમખણ્ડાનન્દસ્વભાવમપ્રમેયં અનુભવૈકવેદ્યમપરોક્ષતયા ભાસમાનં કરતળામલકવત્સાક્ષાદપરોક્ષીકૃત્ય કૃતાર્થતયા કામરાગાદિદોષરહિતઃ શમદમાદિસમ્પન્નો ભાવ માત્સર્ય તૃષ્ણા આશા મોહાદિરહિતો દમ્ભાહક્રારદિભિરસંસ્પૃષ્ટચેતા વર્તત એવમુક્તલક્ષણો યઃ સ એવ બ્રાહ્મણેતિ શૃતિસ્મૃતીતિહાસપુરાણાભ્યામભિપ્રાયઃ અન્યથા હિ બ્રાહ્મણત્વસિદ્ધિનાંસ્ત્યેવ l સચ્ચિદાનાન્દમાત્માનમદ્વિતીયં બ્રહ્મ ભાવયેદિત્યૃપનિષત્ ll

ૐ આપ્યાયન્ત્વિત શાન્તિઃ **॥**

II ઇતિ વજસૂચ્યુપનિષત્સમાપ્તા II

II ભારતીરમણમુખ્યપ્રાણંતર્ગત શ્રીકૃષ્ણાર્પણમસ્તુ II

Translation by Madras Giridhar giridhar at chemeng.Isc.ernet.in

This is the translation of vajrasUchi upaniShad of sAmaveda . VajrasUchi means diamond needle . This translation is taken from the book 'Thirty

Minor upanishads' translated by Narayanasvami Aiyar and is published by the Adyar Press, Madras.

I now proceed to declare the vajrasUchi - the weapon that is the destroyer of ignorance- which condemns the ignorant and praises the man of divine vision.

There are four castes - the brAhmaNa, the kShatriya, the vaishya, and the shudra . Even the smritis declare in accordance with the words of the vedas that the brAhmaNa alone is the most important of them.

Then this needs to be examined . What is meant by the brAhmaNa? Is it a jIva? Is it a body? Is it a class? It is j nAna? Is it karma? Or is it a doer of Dharma?

To begin with: is jIva the brAhmaNa? No. Since the jiva is the same in the many past and future bodies (of all persons), and since the jIva is the same in all of the many bodies obtained through the force of karma, there jIva is not the brAhmaNa.

Then is the body the brAhmaNa? No . Since the body, as it is made up of the five elements, is the same for all people down to chaNDAla-s, etc., since old age and death, dharma and adharma are found to be common to them all, since there is no absolute distinction that the brAhmaNas are white-colored, the kShatriyas red, the vaishyas yellow, and the shudras dark, and since in burning the corpse of his father, etc., the stain of the murder of a brAhmaNa, etc., will accrue to the son, etc., therefore the body is not the brAhmaNa.

Then is a class the brAhmaNa? No . Since many rishis have sprung from other castes and orders of creation - RishyashRi.nga was born of deer; kaushika, of kusha grass; jAmbuka of a jackal; vAlmiki of valmIka (an ant-hill); vyAsa of a fisherman's daughter; gautama, of the posteriors of a hare; vasishtha of Urvasi (a celestial nymph in the court of Indra); and agastya of a water-pot; thus have we heard . Of these, many rishis outside the caste have stood first among the teachers of divine wisdom; therefore a class is not the brAhmaNa.

Is j nAna the brAhmaNa? No . Since there were many kShatriyas and

others well versed in the cognition of divine Truth, therefore j nAna is not the brAhmaNa.

Then is karma the brAhmaNa? No. Since the prArabdha, sanchita, Agami karmas are the same for all beings, and since all people perform their actions impelled by karma, therefore karma is not the brAhmaNa.

Then is the doer of dharma (virtuous actions) the brAhmaNa? No. Since there are many kShatriyas, etc., who are givers of gold, therefore a doer of virtuous actions is not the brAhmaNa.

Who indeed then is brAhmaNa? Whoever he may be, he who has directly realised his AtmA and who is directly cognizant, like the myrobalan in his palm, of his AtmA, that is without a second, that is devoid of class and actions, that is free from the faults of faults of the six stains (hunger, thirst, grief, confusion, old age, and death) and the six changes (birth, existence etc), that is of the nature of truth, knowledge, bliss and eternity, that is without any change in itself, that is the substratum of all the kalpas, that exists penetrating all things that pervades everything within and without as AkAsh, that is of nature of undivided bliss, that cannot be reasoned about and that is known only by direct cognition. He who by the reason of having obtained his wishes is devoid of the faults of thirst after worldly objects and passions, who is the possessor of the qualifications beginning with sAma (dama, uparati, titikShA, samadhana, sraddha), who is free from emotion, malice, thirst after worldly objects, desire, delusion, etc., whose mind is untouched by pride, egoism, etc., who possesses all these qualities and means- he only is the brAhmaNa.

Such is the opinion of the veda, the smritis, the itihAsa, and the purANa-s . Otherwise one cannot obtain the status of a brahmaNa . One should meditate on his Atma as sachchidAnanda, and the non-dual brahman . Yea, one should meditate on his Atma as the sachchidAnanda brahman . Such is the upaniShad.

OM tat sat

Encoded any proofread by H.P. Raghunandan at hpraghu at genius.tisl.soft.net

OR Shrisha Rao shrao at dvaita.org

Translation by Madras Giridhar giridhar at chemeng. Isc. ernet.in

→∘

vajrasUchika (with trans)

pdf was typeset on April 1, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

